

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο «Ο περί
Εγγραφής Αισθητικών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019»**

Παρόντες:

Κώστας Κωνσταντίνου, πρόεδρος

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Χρίστος Χρίστου

Αδάμος Αδάμου

Ευθύμιος Δίπλαρος

Μαρίνος Σιζόπουλος

Σάβια Ορφανίδου

Γεώργιος Παπαδόπουλος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε έξι συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 26 Σεπτεμβρίου, 3 Οκτωβρίου, 7 και 21^η Νοεμβρίου 2019, καθώς και στις 30 Ιανουαρίου και 13 Φεβρουαρίου 2020. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, του Τμήματος Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Συμβουλίου Εγγραφής Αισθητικών, του Συλλόγου Αισθητικών Κύπρου, του Κυπριακού Συμβουλίου Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών (ΚΥΣΑΤΣ), του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου (ΠΙΣ), της Δερματολογικής και Αφροδισιολογικής Εταιρείας Κύπρου, η πρόεδρος του Φορέα Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας της Ανώτερης Εκπαίδευσης (ΔΙΠΑΕ) και εκπρόσωποι των ενδιαφερόμενων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης του νομοσχεδίου παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Γεώργιος Προκοπίου και Μαρίνος Μουσιούππας, το μη μέλος της επιτροπής κ. Γιώργος Λουκαΐδης, καθώς και ο πρώην βουλευτής και πρώην μέλος της επιτροπής κ. Νίκος Νουρής.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Εγγραφής Αισθητικών Νόμου, ώστε να εκσυγχρονιστούν ορισμένες διατάξεις του και να καλυφθούν νομοθετικά κενά που παρατηρήθηκαν κατά την εφαρμογή του.

Ειδικότερα, στο νομοσχέδιο περιλαμβάνονται πρόνοιες που αφορούν κυρίως τα ακόλουθα:

1. Τη ρύθμιση του επαγγέλματος του βοηθού αισθητικού, που πρέπει να είναι κάτοχος τίτλου σπουδών στην αισθητική διαιτούς τουλάχιστον διάρκειας.
2. Τον καθορισμό συστήματος ελέγχου και επιθεώρησης της εφαρμογής των διατάξεων της υπό τροποποίηση νομοθεσίας.
3. Την απαγόρευση της χρήσης λέιζερ υψηλής ισχύος από εγγεγραμμένους αισθητικούς χωρίς να έχουν εξασφαλίσει ειδική άδεια του Συμβουλίου Εγγραφής Αισθητικών.
4. Την αναγνώριση του δικαιώματος εγγραφής αισθητικών στο Μητρώο Αισθητικών με βάση τα κριτήρια που ίσχυαν πριν από την 1^η Ιανουαρίου 2017 σε όσους από αυτούς είχαν αποκτήσει τα προσόντα μέχρι την εν λόγω ημερομηνία.

Στο πλαίσιο της συζήτησης του νομοσχεδίου ενώπιον της επιτροπής η εκπρόσωπος του Υπουργείου Υγείας ανέφερε ότι με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου προβλέπεται ότι, για να δικαιούται οποιοδήποτε πρόσωπο να ασκεί το επάγγελμα του βοηθού αισθητικού, απαιτείται να κατέχει τίτλο σπουδών στην αισθητική διαιτούς τουλάχιστον διάρκειας, ενώ, για να ασκούν το επάγγελμα του αισθητικού, θα μπορούν να εγγραφούν στο εν λόγω μητρώο τόσο οι αισθητικοί που δεν ενεγράφησαν στο Μητρώο Αισθητικών με βάση τα κριτήρια που ίσχυαν πριν από την 1^η Ιανουαρίου 2017 όσο και οι αισθητικοί που έχουν εκπαίδευση στην αισθητική τριών ετών και άνω.

Περαιτέρω, σύμφωνα με την ίδια, με το νομοσχέδιο εισάγονται πρόνοιες στη βασική νομοθεσία με τις οποίες καθορίζεται σύστημα ελέγχου και επιθεώρησης της εφαρμογής των διατάξεων της βασικής νομοθεσίας. Επίσης, εισάγονται πρόνοιες για συνεχή εκπαίδευση των αισθητικών, ώστε να διασφαλίζεται η πρόσβαση στη γνώση των νέων συστημάτων τεχνολογίας που εισάγονται κάθε φορά.

Η εκπρόσωπος του Τμήματος Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το οποίο αποτελεί τον Εθνικό Συντονιστή για την Αναγνώριση Επαγγελματικών Προσόντων, δήλωσε πως οι ρυθμίσεις που εισάγονται δεν πρέπει να θέτουν αδικαιολόγητα εμπόδια στην άσκηση του επαγγέλματος του αισθητικού.

Οι εκπρόσωποι του Συλλόγου Αισθητικών Κύπρου ανέφεραν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Στο σχετικό μητρώο βοηθών αισθητικών θα εγγράφονται πρόσωπα που κατέχουν τίτλο σπουδών στην αισθητική διετούς διάρκειας.
2. Ο προτεινόμενος καθορισμός του συστήματος ελέγχου και επιθεώρησης είναι αναγκαίος για τη διεξαγωγή ενδεδειγμένων ελέγχων, έπειτα από καταγγελίες που υποβάλλονται στον Σύλλογο Αισθητικών Κύπρου και στο Συμβούλιο Εγγραφής Αισθητικών κυρίως σχετικά με τη νομιμότητα της λειτουργίας των ινστιτούτων αισθητικής.
3. Η προσθήκη σχετικής πρόνοιας στο νομοσχέδιο, ώστε να παρασχεθεί η δυνατότητα στους αποφοίτους διετούς και τριετούς κλάδου σπουδών αισθητικής να εγγραφούν στο Μητρώο Αισθητικών, κρίνεται αναγκαία, δεδομένου ότι τα πρόσωπα αυτά, παρ' όλο που με βάση τον τίτλο σπουδών που κατέχουν μπορούσαν να υποβάλουν την αίτηση για εγγραφή τους στο Συμβούλιο Εγγραφής Αισθητικών μέχρι την 1^η Ιανουαρίου 2017, δεν το έπραξαν έγκαιρα, με αποτέλεσμα να εκκρεμούν 1 300 περίπου αιτήσεις.
4. Στο έργο του αισθητικού περιλαμβάνεται η αποτρίχωση με οποιοδήποτε τρόπο, με φυσικά ή τεχνητά μέσα, εφόσον ο αισθητικός έχει τύχει ειδικής εκπαίδευσης. Είναι σαφές ότι η αποτρίχωση δεν αποτελεί ιατρική αλλά αισθητική πράξη ανεξαρτήτως του είδους και της τεχνικής ή του μέσου (συσκευής) που χρησιμοποιείται, ακόμα και όταν εφαρμόζεται με τη χρήση των πιο εξελιγμένων μηχανημάτων τεχνολογίας. Ως

εκ τούτου, οι αισθητικοί δικαιούνται να χρησιμοποιούν μηχανήματα με βάση τις εμφανισθείσες με την πρόοδο της τεχνολογίας δραστηριότητες, στις οποίες αδιαμφισβήτητα εμπίπτει και η αποτρίχωση με τη μέθοδο λέιζερ κατηγορίας 3B και 4.

5. Οι σπουδές αισθητικής προσφέρονται μέσω διαφορετικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων διάρκειας δύο, τριών ή τεσσάρων ετών, τα οποία οδηγούν σε απόκτηση διπλώματος ή πτυχίου αισθητικής. Επειδή τα επαγγελματικά δικαιώματα συνήθως προκύπτουν ανάλογα με την ποιότητα και τη διάρκεια των σπουδών, τα διαφορετικά επίπεδα εκπαίδευσης δημιουργούν αμφισβητήσεις σχετικά με τις δυνατότητες των εκάστοτε αποφοίτων, γι' αυτό η ενιαία μορφή εκπαίδευσης στην αισθητική με τετραετή ποιοτικά προγράμματα σπουδών συνεπάγεται δυνατότητα άσκησης συγκεκριμένων αισθητικών πράξεων από πτυχιούχο.
6. Ο αισθητικός κατά τη διάρκεια των σπουδών του διδάσκεται και ιατρικά μαθήματα με έμφαση στο μάθημα της δερματολογίας, το οποίο διδάσκεται από δερματολόγο επί τρία ή τέσσερα εξάμηνα, ανάλογα με το πρόγραμμα σπουδών.
7. Οι αισθητικές περιποιήσεις από αισθητικό πραγματοποιούνται πάντα και μόνο σε υγιές δέρμα, αφού οι σπουδές στην αισθητική δεν αποσκοπούν στο να καταστήσουν ικανό τον πτυχιούχο να θεραπεύει δερματικές ή άλλες ασθένειες. Συναφώς, σε περίπτωση δερματικών προβλημάτων, ο αισθητικός παραπέμπει τον ασθενή σε ειδικό δερματολόγο.

Οι εκπρόσωποι των ενδιαφερόμενων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων δήλωσαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Όσον αφορά το επάγγελμα του βοηθού αισθητικού, κατατέθηκαν οι ακόλουθες απόψεις:

- α. Τα καθήκοντα του βοηθού αισθητικού πρέπει να συνάδουν με διετές πρόγραμμα σπουδών, ώστε να περιλαμβάνουν και την εφαρμογή μηχανημάτων και θεραπειών. Περαιτέρω, πρέπει να καθοριστεί και να κατοχυρωθεί κατώτατος μισθός για το επάγγελμα του βοηθού αισθητικού.
 - β. Οι ισχύουσες πρόνοιες της βασικής νομοθεσίας αναφορικά με αισθητικούς που έχουν συμπληρώσει διετές αναγνωρισμένο πρόγραμμα σπουδών από σχολή τριτοβάθμιας εκπαίδευσης πρέπει να παραμείνουν ως έχουν, ώστε ο αισθητικός να συνεχίσει να προσφέρει τις ίδιες υπηρεσίες που σήμερα προσφέρει. Περαιτέρω, σε περίπτωση που η αγορά εργασίας χρειάζεται βοηθούς αισθητικούς, τα προσόντα των προσώπων αυτών πρέπει να είναι χαμηλότερου επιπέδου από αυτά των αισθητικών οι οποίοι είναι απόφοιτοι αναγνωρισμένου διετούς προγράμματος σπουδών.
2. Εισηγήθηκαν την ανάγκη επαναδιατύπωσης των προνοιών του νομοσχεδίου που αφορούν τα προσόντα που απαιτείται να έχουν πρόσωπα για εγγραφή τους στο Μητρώο Αισθητικών και για την απόκτηση άδειας λειτουργίας ινστιτούτου αισθητικής. Συγκεκριμένα, εισηγήθηκαν όπως απαιτείται πιστοποιητικό πρακτικής άσκησης έξι μηνών αντί ενός έτους που προτείνεται στο νομοσχέδιο σε ινστιτούτο αισθητικής που λειτουργεί πέραν των έξι αντί των δέκα ετών που προτείνεται στο νομοσχέδιο, ώστε να είναι πιο εύκολο για τον αισθητικό να εξεύρει ινστιτούτο αισθητικής για σκοπούς πρακτικής άσκησης.
Η εν λόγω εισήγηση έγινε αποδεκτή από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Υγείας, οι οποίοι τροποποίησαν σχετικά το κείμενο του νομοσχεδίου.
3. Διαφώνησαν με την πρόνοια του νομοσχεδίου σύμφωνα με την οποία οι αισθητικοί που έχουν άμεση σχέση με σχολές αισθητικής δε θα μπορούν να εκλεγούν στο διοικητικό συμβούλιο του Συλλόγου Αισθητικών Κύπρου.

Οι εκπρόσωποι της Δερματολογικής και Αφροδισιολογικής Εταιρείας Κύπρου, οι οποίοι εκπροσώπησαν και τον ΠΙΣ, τοποθετούμενοι επί των προνοιών του νομοσχεδίου σε σχέση με τη χρήση λέιζερ υψηλής ισχύος τύπου 3B και 4 από αισθητικούς ανέφεραν τα ακόλουθα:

1. Εξ ορισμού και σύμφωνα με τον Οργανισμό Τροφίμων και Φαρμάκων τα λέιζερ τύπου 3B και 4 κατατάσσονται ως:
 - α. Ιατρικά λέιζερ για χειρουργική οφθαλμών και θεραπείες δέρματος,
 - β. λέιζερ για ιατρική έρευνα,
 - γ. βιομηχανικά λέιζερ και
 - δ. λέιζερ προβολής σόου.
2. Ο όρος «ιατρικό λέιζερ» σημαίνει ότι το άτομο που είναι υπεύθυνο για τη χρήση τέτοιου μηχανήματος πρέπει να είναι ιατρός ο οποίος θα επιλέξει το είδος της θεραπείας για κάθε ασθενή.
3. Τα λέιζερ 3B και 4 διεισδύουν στις στοιβάδες κάτω από την επιδερμίδα και κάθε πράξη που διαπερνάει την επιδερμίδα είναι ιατρική πράξη που πρέπει να τελεί υπό την καθοδήγηση, τον έλεγχο και την επίβλεψη ιατρού.
4. Υπάρχει διαφορά μεταξύ του δερματολόγου που είναι ο υπεύθυνος χρήσης του μηχανήματος λέιζερ από τον χειριστή ενός μηχανήματος που μπορεί να περιλαμβάνει και τον αισθητικό. Συναφώς, σε περίπτωση που τα εν λόγω μηχανήματα δε χρησιμοποιούνται από υπεύθυνους ιατρούς, δημιουργούνται συνθήκες λανθασμένης χρήσης τους και αυξάνεται ο κίνδυνος εμφάνισης αντενδείξεων, όπως είναι τα εγκαύματα, οι ουλές, οι αγγειακές ή οι μελαγχρωματικές βλάβες και άλλες.

Ως εκ τούτου, εισηγήθηκαν επαναδιατύπωση της υπό συζήτηση πρόνοιας, ώστε να καθοριστεί ότι ο αισθητικός δε θα χρησιμοποιεί, αλλά θα χειρίζεται λέιζερ υψηλής ισχύος

τύπου 3B και 4 μόνο για σκοπούς αποτρίχωσης και υπό την εποπτεία ιατρού δερματολόγου.

Στο πλαίσιο της κατ' άρθρο συζήτησης του νομοσχεδίου την επιτροπή απασχόλησαν ιδιαίτερα οι πρόνοιές του που επιτρέπουν τη χρήση λέιζερ υψηλής ισχύος τύπου 3B και 4 κατόπιν ειδικής άδειας του Συμβουλίου Εγγραφής Αισθητικών.

Ειδικότερα, μέλος της επιτροπής εξέφρασε την έντονη διαφωνία του σε σχέση με τη χρήση μηχανημάτων λέιζερ υψηλής ισχύος από αισθητικούς για οποιοδήποτε σκοπό και χωρίς να υπάρχει η εποπτεία ιατρού με ειδικότητα στη δερματολογία και υποστήριξε ότι η μη απαγόρευση τέτοιας πρόνοιας ελλοχεύει κινδύνους για την υγεία των πολιτών και θέτει με επιτακτικό τρόπο ζητήματα που άπτονται της ανάληψης ευθύνης έναντι των εν δυνάμει ασθενών. Ως εκ τούτου, ο ίδιος εισηγήθηκε την τροποποίηση του κειμένου του νομοσχεδίου, ώστε να επιτραπεί στους αισθητικούς να χειρίζονται λέιζερ υψηλής ισχύος τύπου 3B και 4 μόνο για σκοπούς αποτρίχωσης και υπό την εποπτεία ιατρού με ειδικότητα στη δερματολογία.

Περαιτέρω, ο ίδιος βουλευτής εξέφρασε την έντονη δυσαρέσκειά του για το γεγονός ότι δεν μπορεί να εφαρμοστεί η διάταξη της βασικής νομοθεσίας που επιτάσσει όπως οι εγγεγραμμένοι και αδειούχοι αισθητικοί εφαρμόζουν τις πρόνοιες της εκάστοτε σε ισχύ νομοθεσίας που αφορά τη χρήση μηχανημάτων οπτικής ακτινοβολίας, εφόσον ακόμη δεν έχει κατατεθεί στη Βουλή σχετικό νομοσχέδιο.

Για το πιο πάνω ζήτημα ο πρόεδρος της επιτροπής κάλεσε τους εκπροσώπους του Υπουργείου Υγείας να προβούν στις απαιτούμενες ενέργειες, ώστε να προωθηθεί το εν λόγω θέμα το συντομότερο δυνατό.

Στο πλαίσιο της περαιτέρω συζήτησης του νομοσχεδίου από την επιτροπή, η εκπρόσωπος του Υπουργείου Υγείας αναφέρθηκε στον ευρωπαϊκό κανονισμό με βάση

τον οποίο αναγνωρίζεται η χρήση τέτοιου είδους μηχανημάτων λέιζερ και για μη ιατρικούς σκοπούς.

Συναφώς, η πρόεδρος του Φορέα ΔΙΠΑΕ δήλωσε στην επιτροπή ότι οι αισθητικοί μπορούν να χειρίζονται τέτοια μηχανήματα, εφόσον έχουν εξασφαλίσει πιστοποίηση από τον αρμόδιο φορέα, ο οποίος δυνατό να μην εγκρίνει την εν λόγω πιστοποίηση, αν διαπιστώσει ότι ο αισθητικός δεν έχει εκπαιδευτεί, για παράδειγμα, στην ιατρική κοσμετολογία, και συμπλήρωσε ότι ο αισθητικός, προκειμένου να εξασφαλίσει πιστοποίηση, ενδεχομένως να χρειαστεί να τύχει περαιτέρω κατάρτισης.

Η ίδια, αναφορικά με τις αρμοδιότητες των βοηθών αισθητικών, έπειτα από σχετική μελέτη για το τι συμβαίνει σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες στις οποίες ρυθμίζεται το επάγγελμα του βοηθού αισθητικού, προέβη σε εισήγηση όπως ο ορισμός του όρου «βοηθός αισθητικός» περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

1. Τον χειρισμό μηχανημάτων χαμηλής τάσης υπό την εποπτεία αισθητικού, έπειτα από την υποβολή στην απαιτούμενη για τον εν λόγω χειρισμό κατάρτιση.
2. Την εργασία σε καταστήματα καλλυντικών και την παροχή συμβουλών για τη χρήση των καλλυντικών.
3. Την αυτοεργοδότησή τους για υπηρεσίες μανικιούρ, πεντικιούρ, μακιγιάζ και περιποίησης προσώπου.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή υιοθέτησε μερικώς την πιο πάνω εισήγηση και τροποποίησε σχετικά το κείμενο του νομοσχεδίου, ώστε στην εργασία βοηθού αισθητικού να περιλαμβάνεται ο χειρισμός μηχανημάτων, εξαιρουμένων των λέιζερ υψηλής ισχύος τύπου 3B και 4, υπό την εποπτεία αισθητικού, έπειτα από υποβολή στην απαιτούμενη για τον χειρισμό των εν λόγω μηχανημάτων κατάρτιση, η εργασία σε καταστήματα καλλυντικών και η παροχή συμβουλών για τη χρήση των καλλυντικών, καθώς και η

αυτοεργοδότηση για υπηρεσία μανικιούρ, πεντικιούρ, μακιγιάζ και περιποίησης προσώπου.

Επιπρόσθετα, η επιτροπή επέφερε στο αναθεωρημένο στη βάση των πιο πάνω κείμενο του νομοσχεδίου περαιτέρω τροποποιήσεις, με σκοπό τη διασαφήνιση των προνοιών του, καθώς και τη βελτίωσή του από νομοτεχνικής άποψης.

Σημειώνεται ότι το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ κ. Μαρίνος Σιζόπουλος κατά την έναρξη της συζήτησης του νομοσχεδίου προέβη σε δήλωση άμεσου προσωπικού συμφέροντος στον πρόεδρο και στα μέλη της επιτροπής σε σχέση με το υπό εξέταση νομοσχέδιο, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 44.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας διαμόρφωσε τις πιο κάτω θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, το μέλος της επιτροπής βουλευτής της Αλληλεγγύης και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου τάχθηκαν υπέρ των προνοιών του νομοσχεδίου όπως αυτό αναθεωρήθηκε στη βάση των πιο πάνω και εισηγούνται στην ολομέλεια του σώματος την ψήφισή του σε νόμο.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών του αναθεωρημένου κειμένου του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

9 Μαρτίου 2020